

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefracate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiează.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Din Ungaria înregistrăm sub rezervă scirea ce o aduce „Le Danube“ dela 21 Aprilie n. în carea se dice că aci se astéptă caderea ministeriului Tisza. După acest diariu acéstă cădere ar fi urmarea compromisului între partidele din drépta și centrul stâng independent, de care vorbirăm în numerii nostri de mai nainte. Se dice că viitoriul president al ministeriului va fi contele Apponyi.

Din puținele sciri de cari dispunem de două zile încóce aflăm, ca o conferență prealabilă în cestiunea orientală este tot așa de cu anevoie ca și congresul însuși. De aceea cele ce s'au scris până acum despre terminul când se va întruni conferența nu sunt de a se lua cu tótă seriozitatea. Speranța înse cu tóte aceste nu este cu totul perdută, că atât conferența prealabilă cât și congresul încă în óra ultimă se vor întruni.

Acéstă înse nu împedecă nimica nici pe Anglia nici pe Rusia de a continua cu înarmările lor, de unde cu drept cuvânt, prea din multe părți, situațiunea se cualifică prin alternativa: congres sau rebel.

Anglia, după cum ne spune „W. Abendpost“, este gata a se conforma propozițiunei de a-și retrage flota, dacă Rușii și retrag trupele dinaintea Constantinopolei. Și despre Rusia, susține citata foie, că se arată înduplecată a face concesiunea de a-și retrage trupele. Dară de altă parte se susține că Anglia pentru eventualitatea unui rebel cu Rusia s'a asigurat de amicitia staturilor scandinave și de alianța cu Grecia. Acéstă se obligă a trãmite 75,000 combatanți în campanie pe spesele englezesci. În Pireu s'a și construit un deposit mare de provianturi.

Misiunea lui Brătianu încă este tot la ordinea zilei. „Polit. Corr.“ dela 20 Aprilie n. scrie în privința acéstă:

Brătianu a declarat alaltăeri într'o ședință secretă, că după dispozițiunea ce a aflat'o în Berlin și Viena în privința cestiunei basarabice este mai consult a se înțelege România cu Rusia. Cogălniceanu a fost atacat într'o desbatere furtunosă cu multă vehemență și fu silit la declararea, că dacă i se dá vot de blam este aplecat a-și da dimisiunea în ședință publică.

Din același isvor aflăm că bar. Stuart, agentul diplomatic al Rusiei, s'a plâns la principele asupra vehemenței cu care atacă diarele și camerele pe Rusia și a justificat măsurile militare rusesci ca o precauțiune dictată de împregiurările asupra căror s'a plâns. Agentul diplomatic rusesc a dat principelui să înțeleagă ce consecuențe necalculabile vor avé întăritările spiritelor dacă se vor continua. De alta parte în privința Basarabiei se dice, că Rusia este aplecată a face unele modificări și adecă Rusia renunță dela retrocesiunea Renilor și a altor părți din țărmii Dunărei din sus de canalul St. George, pretinde însă retrocesiunea Ismailului, Bolgradului și Cahulului. De șese zile încóce trupele rusesci înainteză neincetat dela Tulcea spre Ismail.

Rușii continuă, dice alta scire, a ocupa în România punctele strategice, între aceste gurile Dunărei până la Călărași și linia dela Reni până la Bolgrad. Cu tóte aceste de ocuparea Bucureștilor se pare că n'au de gând să se apuce.

„Monitorul“ din Bucuresci desminte în tótă forma cele șise de o foie din Bucuresci despre Bălăceanu, că adecă acesta ar fi comunicat guvernului din Bucuresci din partea lui Andrassy dorința de a se retrage trupele române din Vidin. Espunerea întrégă în cestiunea acéstă, dice „Monitorul“, este lipsită de ori ce fundament.

Din Belgrad se telegraféază, că generalului Lejanin i-ar fi succes a căpăta de la țarul rusesc promisiunea că granițele bulgaro-sârbesci se vor re-

gula după dorințele Serbiei. Altă scire tot de acolo spune, că armata sârbescă se mobilizează, milițiile congediate se chiamă sub arme și s'au adus cincideci de tunuri de la Odesa la Cladova. Principele Milan este decis în tóte împregiurările a merge cu Rusia; este înse de temut că poporul se va revolta, din cauză că nu voiesce să scie de o a treia campanie.

În Constantinopole a fost nu de mult o schimbare nouă de ministeriu. Poporul este forțe nemulțămît cu schimbarea acéstă. În cercurile softalelor, cari stau în legătură cu armata se ventilează planul de a resturna pe sultanul și a chiama pe Midhat acasă. Diplomația engleză, se dice, că nu este străină de agitațiunile aceste. Năi englezesci cari au să sosescă în sinul Besica vor sta gata de a intra în Dardanelle. De altă parte se dice, că Pórta este hotărîtă, pe lângă tóte dificultățile făcute de Ruși, a rămâne cu trupele sale în pozițiunile întărite dimpregiurul Constantinopolei și Galipolei.

Responsul lui Gorciacoff la depeșa circulară engleză.

London, 10 Aprilie.

Nu e adevêrat dacă se susține că tratatul de San Stefano a creat o nouă Bulgaria, sau un stat slavie putinte sub controlul Rusiei. Bulgaria a esistat, de și în o stare de apăsare. Europa a constatat acéstă și a voit să aducă ajutorare; conferența din Constantinopol indică măsurile pentru ajungerea acestui scop, și plenipotențiarilor întruniți la ea nu s'au gândit de sigur, să le slăbescă. Trebuie constatat, că măsurile aceste au avut de țintă, a crea Bulgariiei o esistență națională și o autonomie adevêrat administrativă. În cazul acesta, statul bulgar, de și împărțit în două provincii, ar fi fost constituit în germine, desvoltându-se sub egida Europei, ar fi dat aceleași rezultate, cari s'au intenționat prin tratatul de San Stefano. Refusul Porței, și resboiul urmat ca conse-

cință, nu au mai permis, precum admite însuși marchizul Salisbury, revenirea la programa conferenței de Constantinopol. Tratatul de San Stefano nu a făcut, de cât a obliga Pórta să consimtă la un program de reforme mai deplin, precis și mai practic, însuși faptul însă, că tratatul de San Stefano nu e de cât un tratat preliminar, dovedesce, că cabinetul imperial nu s'a preocupat, de cât de principiu, fără să premérgă în mod definitiv stndielor tehnice, cumpănirii clare a necesităților geografice și conciliațiunei număróselor interese. Din acéstă cauză, mulți din articoliul tratatului sînt formulați în termeni nedeterminați, și ei lasă loc la aprecieri ulterioare asupra unor modificaliuni, cari trebuiesc privite ca inevitabile.

Tratatul de San Stefano nu a pus noul stat nici de cum sub controlul Rusiei. Cabinetul imperial nu a făcut de cât aceea, ce realizase deja la anul 1830 pentru Moldavia și Valachia. Esperiența a dovedit, că opera de atunci a adus folos acestor principate și a contribuit la prosperitatea lor.

Asemenea nu este adevêrat, că aceea ar fi creat Rusiei vre-o superioritate deosebită, care să fi păgubit Europa. Se mai pôte adăoga, că dacă Moldo-Valachia, care e învecinată Rusiei și datoresce acesteia esistența sa, a putut să se facă deplin neatârnatore de la acéstă, cu un drept cu atât mai mare se pôte compta la același rezultat din partea Bulgariiei, al cărei teritoriu ar fi despărțit de cel al Rusiei, în cazul prevêdut, de o cesiune a Dobrogei către România.

Terminul macsimal de doi ani, pentru ocupațiunea provisorie a Bulgariiei, a fost de aceea ales, de óre-ce, restimpul acesta s'a considerat ca necesar, spre a manținé ordinea și pacea, spre a ocroti populațiunea musulmană și bulgară de represalii reciproce, spre a reorganisa țara, spre a introduce miliția națională etc.; și din cauza că, dacă durata ocupațiunei nu ar fi fost ficsată cu precisiune, împregiurarea acéstă, ar fi putut să fie potrivită, ca preludiul unei cuceriri, ce nu a esistat nici odată în intențiunile cabinetului imperial; se înțelege însă de sine că, de óre ce acest termin nu e hotărît de cât în mod aprocsimativ, cabinetul imperial e gata, să'l scurteze pe cât se pôte, fără a

FOIȚA.

Cerșitorea de pe Pont des Arts.

(Traducere din W. Hauff: *Novela*).

(Urmare.)

XXI.

„Ce?“ strigă baronul ridând cu hohot, când vèdù că Fröben tăcù, „nu voiesci să istorisesci mai departe? Vrei să faci și ađi, cum făcuseși cu mine atunci? Până aici adecă, stimaților domni și dómne, a spus curat adevêrul istoric. El gândia că eu voi fi cine scie unde, dar eu nu eram mai departe de șese pași de acéstă scenă de samaritan, sub portalul palatului căutând la densus; dacă dialogul a curs intocmai precum l'a împărțășit, nu sciu, căci mișelul de vânt sufla cuvintele de la mine; atâta însă am vèdùt, că fata și stinse lumina din fălinar și plecà cu el îndêrèpt preste pod. Nóptea mi era pré rece, pentru a'l urmări și mai departe în aventura sa galantă; dar așa sta să mă prindă, el n'a vèdùt nici o mamă bolnavă,

nici altceva de felul acesta, ci dama de pe Pont des Arts i-a cântat cunoscuta cântare a sirenelor numai după altă melodie.“

El rise însuși de gluma sa, și bărbății l'însoțiră în risul necălit; dómnele însă și plecară ochii, și Iosefa părea a fi deopotrivă nemulțămîtă atât cu cuvintele soțului cât și cu ciudata istorie a prietenului ei; căci palidă ca mórtea ea ținea a mână tasa, încât zuruia, și i aruncà tinerului numai o singură privire, din care în momentul acesta el nu putù scóte, decât un înțeles de o profundă reprobă. „Cred a fi rěscumpărat zălogul meu“ șise el, curmând prin glasul seu înalt risul bărbăților; „dar onorul meu cere, să nu admit tălmăcirea ce prietenul meu pare a da acestei întâmplări; veți binevoii dar a-mi erta, să urmez firul istoriei, și“ adause el, înroșind și cu ochi scânteetori, „cu capul meu vè chizěșuesc adevêrul istoriei.“

„Fetița trecù preste pod în partea de unde venisem eu. Mergând în tăcere mai mult după, decât lângă ea, avui timp, a privi mai deaprópe la dēnsa. Statura ei, pe cât o putui cu-

nósce prin mantilă, întréga ei atitudine, mai cu samă însă glasul ei era juvenil, mersul ei iute, dar ușor și sprintenel. Ea refușase a primi brațul meu, ce îl oferisem. La capétul podului ea o coti spre strada Mazarin. „E mama D-Tale de multă vreme bolnavă?“ întrebai eu, încercând a ajunge lângă ea și a zări prin vèl ceva din trăsăturile ei. „De doi ani“ rěspunse ea oftând; „dar de o șeptămână se află forțe reu!“ — „Fosta-i mai adese la acel loc?“ — „Unde?“ întrebă ea. — „Pe pod.“ — „În astă sară pentru întâia dată“, șise ea. — „Atunci nu ți-ai ales un loc potrivit; sînt alte trecători mai cercetate“. Dar chiar pe când șiceam aceste cuvinte, mi părù rěu, de a le fi rostit; căci ele trebuie să o fi vătămat. În plâns innădușit șopti ea: „Ah, eu sînt atât de străină aici, și — mi-a fost rușine a mă băga așa în îmbuldělă!“

„Cât de nemărginită trebuie să fi fost miseria, care silia acéstă ființă să cerșescă. Adevêrat că și mie, o mărțurisesc, mi veniră gânduri ca cele ale lui Faldner, dar îndată ele mi săriră din cap, căci erau împotriva min-

ții, împotriva friii. Dacă în adevêr ea aparținea acelei clase de fete perdute, pentruce să se fi pus învèlită la o trecétore neumblată? Pentru ce să fie ascuns ea într'adins o figură, care, după cât arétau conturele, putea să fie numărată întré cele mai frumoșe? Nu, abună samă aici se afla adevêrată miserie și acea sfélă gingașe a sērăcicii nemeritate, care nenorocirea o face atât de dureros simțită.

„Cercetéză vr'un medic pre mama D-Tale?“ întrebai ierăși după câtăva vreme. — „Da, dar ne mai putend cumpăra medicină, el voi să o trimită în spitalul des Incurables, și — acéstă eu n'am voit s'o sufer odată cu capul. O Dumneșeule, sirmana mea mamă în spital!“ Ce durere adencă zăcea în cuvintele din urmă ale acesteii fetițe!

„Ea plângea, și voinde să-și stergă pe sub vèl cu o mână ochii, iar ceea-laltă, cuprinsă de fălinar și de teier, neputend ținé strins mantila, vèntul i-o suflă la o parte, și eu vèđui că, nu m'am înșelat; ea avea o talie gingașe, svelță, și purta o haină simplă, dar pe cât putui vedé în grabă, cu-

dăuna succesul întreprinderii care tinde de a da în interesul păcii generale tuturor o soluțiune prosperă.

Frunteriile Bulgariei nu s'au stipulat de cât în termeni generali. Singurul principiu solid, ce s'a luat de basă, e acela al majorității de naționalitate ce prezintă populațiunea, și de sigur nici unul altul nu s'ar fi putut lua ca model într'un mod cuviincios și rațional; el corespunde observațiilor, cari se întemeiază pe deosebirea de rasă a minorității populațiunii, ale cărei interese s'au asigurat de altminterale prin stipulațiune categorice. Aplicarea acestui principiu, s'a rezervat însă unei comisii micste, a cărei activitate, spriginită pe o anchetă locală, e singură în stare să risipescă preocupările și nesiguranța, cari domnesc încă relativ la cestiunile pendente. Față cu frunteriile stipulate prin pacea preliminară, se obiectează, că Bulgaria a dobândit prin ele porturi în marea Neagră, dar însăși conferința de Constantinopol era de părere că această țară nu pôte prospera fără de cõste marine. Cât pentru porturile din marea Egeă, la statorirea lor nu s'a avut în vedere de cât dezvoltarea comercială a Bulgariei, și de sigur nu va fi Rusia, care va trage folose din această dezvoltare, ci Anglia și acele state; a căror comerț în marea Mediterană e cu mult mai viu, de cât acela al Rusiei, și care a format tot-déuna o stavilă puternică influenței sale politice.

Tratatul preliminar nu pune niciari Bulgaria sub domnia unui cap ales de Rusia, e hotărât în mod categoric, că guvernul se va alege de către organele de administrațiune indigenă pe lângă confirmarea și consimțirea Europei, și că membrii dinastiilor domnitoare vor fi eschiși. Nu se pôte cugeta, ce garanții mai bune s'ar fi putut aduce pentru libertatea alegerei și organizațiunea principatului; această s'a încredințat unei adunări de notabili indigeni. Comisarul imperial rus nu pôte exercita dreptul de supraveghiere, de cât în unire cu comisarul turc. Pe lângă această, s'a rezervat o înțelegere între marile puteri și între Põrtă, spre a puté da comisarului imperial rus delegați speciali. Măsurile provisorie, ce s'au luat între acestea de autoritățile ruse pentru administrațiunea țerei, sânt departe de a induce Bulgaria, precum se afirmă, în sistemul politic rusesc. În instituțiunile existente, cu cari s'a obicinuit țara, nu s'a modificat aproape nimic. Nu s'a supravegheat de cât execuțiunea, care era defectuosă. Micele modificări, cari s'au introdus, sânt stergerea țecimei și înlocuirea ei prin o contribuțiune mai dréptă, stergerea tacsei, ce se plătia pentru scutirea de serviciul militar, stergerea arendărei impositelor, care a fost izvorul celor mai mari abuzuri și înlocuirea ei prin un impozit mai drept și în fine dreptul ce s'a dat locuitorilor creștini, de a eschide de la alegeri în localitățile cu populațiune micstă pe acei musulmani cari s'au distins mai nainte prin acte de fanatică persecuțiune contra populațiunii

creștine. De ôre ce starea de asediu ridicată pe timpul resbelului, a făcut inevitabilă nu mirea unor guvernori ruși, acestora li s'au dat pretutindenea vice guvernori ca locuitori, așa în cât administrațiunea țerei nu a putut suferi nici o întrerumpere. Scopul exclusiv al tuturor acestor măsuri provisorie a fost acela, de a apéra dezvoltarea națională, și de a face posibilă întrunirea primei adunări bulgare, care va avé sa reguleze instituțiunile principatului.

Aserțiunea, că tratatul de San Stefano, stipulând instituțiuni mai bune pentru Tesalia și Epir, ar fi estins de-odată influința Rusiei asupra Bulgariei, este surprindătoare. Dacă Rusia nu ar fi stipulat nimic în favoarea acestor provincii, ea ar fi fost acuată, de a fi sacrificat pe Grecii Slavilor, și dacă nu ar fi statorit în favoarea lor autonomia de vasalitate, ce se defaimă în Bulgaria, ar fi acuată, că nimicesce deplin imperiul otoman și că sémănă în el influința rusescă. Cabinetul imperial a conceput tot déuna chiumarea de apărător, ce i-o atribuie istoria Orientului, în înțeles creștin, fără deosebire de rasă și culte. Dacă a stipulat în favoarea Bulgariei condițiuni mai depline și mai precise, această s'a întâmplat, pentru că țara în cestiune a format motivul principal și teatrul resboiului, și de ôre-ce Rusia dobândise în ea drepturile pozitive de beligerant. Mărginindu-se însă, și stipulând pentru provinciile grece instituțiuni mai bune, ea a rezervat puterilor mari posibilitatea de a estinde aceste condițiuni. Asemenea e neadeverat, că tratatul de San Stefano ar fi stipulat aceste instituțiuni, fără ca Rusia să fi ținut samă de tipul populațiunii. Ele s'au formulat după modelul regimului din Creta, care s'a promulgat de Põrtă sub influința marilor puteri. Tratatul stipulează, că introducerea trebuie executată prin o comisiune specială compusă de indigeni. Põrtă e îndatorată în adevăr, să întrebe, pe Rusia înainte de a le executa, nimic nu o oprește însă, de a întreba în același mod și pe reprezentanții puterilor amice ei.

Clausa ce urmăzează asupra protecțiunii membrilor bisericii ruse, trebuie că e în sumul grad rău înțelesă pentru a fi asemănată cu cea din tratatul de Cainardji, care se nimici la anul 1856. Clauza de Cainardji, atingea cultul-ortodox grec și putea cuprinde pe toți supușii creștini ai Sultanului. Acest titlu al tratatului de San Stefano, nu privește decât călugări, preoți și hagi ruși sau pe cei de origine rusă și nu statorește în favoarea lor decât atari prerogative și privilegii, ce sânt împărțite și de preoții altor naționalități. În urma acesteia, e cu nepuțință, a afla de dréptă aserțiunea, că totalitatea acestor stipulațiuni de San Stefano ar ținti, de a sporii puterea imperiului rus în acele părți de țară, unde predomină populațiunea grécă, și anume pentru vătămarea acestei națiuni și a altor țeri, cari au să represinte interese în marea Mediterană.

De asemenea trebuie privită ca esage-

rată aserțiunea, că totalitatea stipulațiunilor de San Stefano, cari prevéd retrocedarea Basarabiei române, întinderea Bulgariei până la marea Neagră, precum și dobândirea portului de la Batum, ar face voința Rusiei stăpânitoare în totă vecinătatea mării Negre. Rusia a contribuit în trecut puternic la emanciparea Greciei și României. Nu este învederat, cum puterea Rusiei ar putea să tragă din aceea un avantaj mai mare, decât aceea a unui alt stat ôre-care. Retrocesiunea Basarabiei române nu e decât o întõrcere a stărei de lucruri, care fusese schimbată înainte cu două-deci de ani, și încă din motive, cari nu au de pretest nici o basă rațională, nici un titlu de drept, după ce libertatea navigațiunii pe Dunăre e aședată sub control și garanția unei comisii internaționale, și mai cu samă în momentul, când România și proclamă neatrănarea și Europa pare a fi dispusă a i o recunõce. Trebuie observat mai departe, că retrocesiunea această nu implică întréga parte din Basarabia, cedată la anul 1856. Delta Dunărei este esclusă din ea, și proiectul guvernului rus este, de a o restatori României, de la care s'a luat la 1857. Acestă împregiurare slăbescé din punctul de vedere al înriuririi navigațiunii în gurile Dunărei, în mod esențial importanța retrocesiunii cerute.

Batumul e singurul port bun în acele ape și dobândirea lui e unicul folos, ce trage Rusia pentru comerțul și siguranța sa, din un resbel, pe care l'a întreprins singură și care o-a costat atâtă sacrificii. Cedarea Batumului nu este de alt-mintrelea nediscutabilă și e departe de a forma echivalentul pentru desdaunarea de resbel în bani, pe care ar fi să o represinte. Cât privește achizițiunile din Armenia, acestea nu au decât o valoare defensivă. E posibil, ca Anglia să prefere, ca aceste pozițiuni tari să rămân în mâinile Turciei.

Din aceleași motive pune însă și Rusia preț pe aceea, de a le poseda, pentru propria sa apărare, spre a nu fi silită să le asedizeze, cu ocazia fie-cărui nou resbel, precum s'a întâmplat cu Carsul, care a trebuit să fie de trei ori cucerit în o jumătate de secol. Cedările turce sânt o urmare naturală a resbelului. Dacă a voit Anglia, să le cruțe Turciei, să se fi alipit lângă Rusia, precum i s'a fost propus de două ori, anume pe timpul memoriului de la Berlin și pe timpul misiunii contelui Sumarakow-Elston la Viena. În acest mod s'ar fi exercitat asupra Põrței o presiune colectivă, care probabil că era suficientă, spre a ajunge rezultatele obținute astăzi cu atâtă sacrificiu de sânge. Dacă a refuzat această guvernul englez, nu urmăzează a se disputa astăzi Rusiei, după ce a vârsat atâtă sânge, dreptul, de a crea o situațiune, care să ne scutescă pe viitor de atari sacrificii. Ceea ce nu se pôte pricepe de loc, sânt conclusiunile ce se trag din aceste rectificări de granițe, pentru libertatea comerțului european către Persia prin Trapezund. Aceste aserțiuni stau în contradicere, cu cele

ce au fost date de repeșite ori de către deosebii membri ai cabinetului englez, și după cari, nici ocuparea prin Rusia a Erzerumului și Trapezundului nu ar forma pentru Anglia nici un pericol. Rectificările de granițe stipulate prin tratatul de San Stefano în Asia, sânt departe de a ajunge acea întindere. Este a împinge neîncrederea până la extremitate, când se afirmă, că aceste rectificări de granițe ar pune pe Rusia în poziție, de a vătămă prin măsuri protecționiste de vamă sistemul comercial european.

Nu mai bine sânt întemeiate obiecțiunile rădicale contra tratatului de San Stefano din punctul de vedere al desdaunării de resbel cerută de la Põrtă. Cifra acestei desdaunări nu stă de loc în proporțiune cu greutatea cele apăsătoare, ce au impus Rusiei resbelul. Se pôte, că ea întrece și resursele actuale ale Turciei și i înmulțescé dificultățile, de a ține samă de pretensiunile creditorilor săi; trebuie considerat însă că Turcia încă înainte de isbucnirea resbelului, în urma disordinei cauzate prin administrațiunea cea rea, nu mai corespunse îndatoririlor ce avea către creditorii esteri. E permis de a accepta, că, dacă pacea se va puté restabili pe bazele raționale, ce prevède tratatul de San Stefano și cărora sancțiunea Europei le ar da un caracter solid și durător, pentru însăși Turcia ar rezulta din această o împujinare a cheltuețelor și o sporire a veniturilor, cari ar pune o în poziție, de a îndestula cerințele creditului ei esteri. Tocmai din considerațiunea acestor rezultate posibile, stipulațiunile de San Stefano privitoare la despăgubirea de resbel s'au formulat cu acea nedeterminare, care i se impută. Dacă se defaimă cifra prea înaltă a acestei desdaunări, cu atât mai cu drept s'ar fi defaimat pretensiunea unei plătiri momentane. Dacă s'ar fi statorit un mod de plătire precis ar fi trebuit să se pună mâna pe o ipotecă deja amanetată creditorilor esteri ai Põrței. Tratatul de San Stefano s'a silit să evite această, când a rezervat această cestiune unor înțelegeri ulterioare. E adevérat, că el se espune prin această precauțiune bănuielei de a ținti, să paralizeze sau să stăpânescă Turcia pentru mai mulți ani, sau de a schimba desdaunarea de resbel în noue cedări de teritor.

Ar fi fost mai simplu de a vedé în acea părere, că Turcia a cruțat pe cât a putut de bine interesele Europei și că guvernul turcesc va rămâné pe calea de a respecta cu fidelitate îndatoririle și relațiunile ei pacifice către toți. Contra neîncrederei însă nu e nici o scăpare.

La capétul depeși marchizului de Salisbury se observă cu mulțămire, că scopul său si acela al guvernului britan, precum și dorința lor cea mai vie, nu tind, de cât a asigura o administrațiune bună, pace și libertate acelor populațiuni, de cari aceste bunuri au fost până acum străine. Se vede tot de odată cu satisfacțiune, sincera mărturisire, că politica această a fost zădă-

rată. Ea voi să apuce repede mantila, și pe când i ajutam a se învăli întrêna, simții mâna ei molo și fragedă.

„Trecurăm prin stradele Mazarin St. Germain, Ecole de Médecine și de acolo prin nisce strade laterale, când deodată ea se opri plângându-se că a perdut calea. O întrebai unde locuiesce, ea țise în strada St. Severin. Eram în perplexitate; căci această stradă însumi nu o cunoșteam. De frică, sau de frig, — ea tremura foarte tare Mă uitai în giur; vedui încă lumină în un southerain, unde se vindea vinars; o rugai să aștepte puțin, mă coborii în jos pentru a întreba după acea stradă. Primisem îndegetările de lipsă, așa că mă credeam în stare a afla strada. Eșind ierăși în sus, auđiam în apropiere glasuri tari; la zarea unui fãlinar de stradă vedui cum fetița se apéra cu țarie în contra a doi bărbați; ei rideau, încercau să o înduplece; eu găciam ce se ntemplă, sării lângă dâna și o smulsei din mâna unuia care o apucase; mută de frică, și plângând ea îmbrățișă strins brațul meu.

„Domnilor” țisei eu, precum vedeți v'ați rêtăcit în persoană; la mo-

ment veți lua mâna dela mantila de moaselei!

„Ah ertare, domnul meu!” respunse cel ce o prinse de mantilă. „Ved că aici ai drepturi mai vechi!” Și rîdând se depărtară.

„Merșerăm mai departe, sirmana copilă tremura foarte tare, ea me ținea încă tot strins de braț, era aproape să cadă de pe picioare.

„Curagiu!” țisei către ea, „St. Severin nu mai e departe, în curând vei fi acasă.” Ea nu mi respunse, tot plângea încă. Când ajunserăm în strada, care după descrierea ei avea să fie St. Severin, ea stătù locului. „Nu, domnul meu, să nu mă însoțesci mai departe!” țise ea. „Nu se pôte!”

„Dar pentru-ce nu, dacă mi-ai ertat să viu până aici? Te rog, nu presupune lucruri rele despre mine!” La aceste cuvinte chiar fără a ști ce fac, eu am prins mâna ei, pôte o am strins, ea și o retrase în grabă țicând: „Eată că m'am făcut vinovată de necuviința, de a te aduce așa departe cu mine; te rog, părăsesce-me acum.” Eu simțiam ca scena de mai nainte o vătămase foarte, că pôte i-au însu-

flat neîncredere chiar și către mine, și tomai această me mișcă foarte adânc; eu scosei argintul ce mi l dădu-se Faldner, voind a îl da ei; dar gândindu-me cât de puțin i-ași puté ajuta cu acest mic dar, mi trãsei mâna îndărept, și îi dădui puținul aur ce aveam la mine:

„Mâna ei tresări, luând banii; ea pãrea a crede că e argint, mi mulțămi cu un glas tremurător duios și voia să se departă.

„Încă o vorbă”, îi țisei reținându-o; „doresc ca, mama D-Tale să se însănătoșeze; totuși pôte să mai aibă încă lipsă de câte ce-va, și D-Ta, copilă, nu esti făcută pentru umblete ca cel din astă-sară. Voiesci să te înfățisezi de ađi într'o septemână la aceeași ôră la Ecole de Médecine, ca să me pot informa despre starea mamei D-Tale?” Un moment ea stătù nehotărîtă, în sfêșit țise da. — „Dar să-ți iei tot pălăria cu vëlul cel verde ca să te pot reconõce”, am adaus; ea se invoi, mulțămi încă odată, alergă cu graba pe stradă în jus și încurând mi scãpă din vedere în întunerecul nopții.

XXII

„Trezindu-mé în dimineța următoare după această întâmplare, tôte mi pãrea ca un vis. Însă Faldner, care venise la mine începând să mă tescue după obiceiul seu fin, mă scõse încurând din îndoielile mele. Tot lucrul, privit mai deaprobe în lumina țilei, mi pãrea pré fabulos, pentru ca sã pot povestii prietenului meu necredincios. În timpurile mai noué ômenii au ajuns la acel grad de rafinare a nãravurilor care mai că trece în imoralitate; în multe casuri mai curând cineva voiesce a apãre ceva destrămat, desfrénat, rău, mai curând concede un lucru cu doué înțelesuri, nu mai să nu apară ca un gãgãuț, ca un om ciudat, ca un om cu spirit mãrginit și cu priviri mărginite de viață.

„În lãuntrul meu inșe mă supãra mai mult decât tescuelile lui Faldner: o nelinisce, un ce, ce nu mi l puteam tãlmãci. Bãnuiam că, nu-i am vedut nici odată măcar fața ei. „Ce scop mi țisei, ce scop pôte să aibă această discrețiune fără samă? Dacă dau vre câțiva Napoleoni, dór mi va fi ortă!

nicită prin rezistența nenorocită a guvernului otoman, că între împregiurările schimbate actualmente, același rezultat, adică programul conferinței de la Constantinopol nu mai poate fi ajuns prin aceleși mijloce și în aceeași întindere și că pot fi de lipse mari schimbări și se vor și face fără îndoielă în tratatele cari au dat până acum tonul în sud-estul Europei.

Dacă mai adăugăm pe lângă aceste aprecieri, că refuzul repetit al guvernului englez de a se asocia la o presiune colectivă materială asupra Porței, a împedecat Europa de a obține pe cale pacifică rezultatele, ce le dori însuși cabinetul din London, trebuie recunoscut, că rebelul și în urma lui pacea de San Stefano a corespuns cerințelor situației, pe care marchizul de Salisbury o constată cu o libertate mare și cu o pătrundere plină de agerime.

Situațiunea se poate concepe, precum urmază: Tratatele existente au fost călcate succesiv de douăzeci și doi de ani.

Întăiu prin guvernul turcesc, care nu și a împlinit obligamentele luate față de creștini, apoi prin principatele unite (?), prin ocupațiunea Siriei de către Francezi, însuși prin conferința de la Constantinopol, în căt această efectua un amestec în afacerile interioare ale imperiului osman, și în urmă relativ la strimtoriile de marc. De altă parte însuși marchizul de Salisbury recunoșce ce mari schimbări se pot și trebuie operate în împregiurările actuale. Nu ne mai rămâne de căt a afla, cum cugetă d-sa să concilieze în mod practic aceste tratate și drepturile recunoscute ale marelui Britaniei și aceloralte puteri cu dorințele bine voitore, a căror realizare a fost tot deuna ținta acțiunii unite a Europei, anume de a asigura populațiilor prin un bun guvern, pacea și libertatea, bunătați de cari până acuma nu s'au împărtașit. Asemenea mai rămâne să aflăm, cum și prezintă d-sa obținerea țintei de toți dorită afară de preliminariele statore prin pacea de San Stefano vrând tot de odată să țină sémă de drepturile dobândite de cătră Rusia prin sacrificii ce le a adus și le aduce încă singură, spre a face astfel cu putință realizarea lor. Depeșă marchizului de Salisbury nu cuprinde nici un răspuns la aceste întrebări. Din această cauză se pare, că aprecierile cuprinse în ea s'ar fi putut cumpăni și conforma practicei într'un mod cu mult mai natural, dacă ar fi fost potrivită de a presinta pe lângă obiecțiuni și propuneri practice, cari să fi fost aplecate de a asigura în interesul general soluțiunea dificultăților pendinși și o pacificare solidă și durătoare a Orientului.

Varietăți.

* (Numire). P. Sf. Sa Archierul Suhopan e numit vicar la mitropolia din Bucuresci.

* (Mulțamită publică). Primim de la Dómna Anastasia Popescu,

a cere să-și ridice puțin vëlul? Dar revocându-mi întrêga purtare a copilei care, căt de simplă se'nfășișă, totuși nu avea nimic ce ar fi părut a lueru de jos, și cum fusei atras de atitudinea ei nobilă, de tonul cult al răspunsurilor sale, eu chiar în necazul meu, trebuia să mă justific. În glasul omului zace ceva, ce, înainte de a vedé trăsăturile și ochii, înainte de a cunósce poziția vorbitorului, ne impune tonul cu care avem să-i vorbim. Căt de mult, nu atât în formă, ca în tonul vorbirei, nu se deosebesce omul cult de cel necult, și tonurile copilei erau atât de moi și de gingașe, răspunsurile ei scurte adese scóse din adêncul inimei. Ȑiua întrêgă nu putui scăpa de aceste gânduri, chiar sara, când mă aflam în o societate strălucită de dame sirmana fetișă cu pălăria sa nêgră, cu vëlul cel verde și cu mantila modestă mă însoția la tot pasul.

(Va urma).

presidenta reuniunii femeilor române din Făgăraș, următoreă scrisóre, careia i dăm loc cu plăcere:

Onorată Redacțiune! Spiritul de asociațiune al evului în care trăim pe de o parte, ieră pe de alta starea nefavorabilă a scólelor cu privire la fondurile scolastice, ne îndemnară pre noi damele române din Făgăraș, a ne întruni în o reuniune de femei, cu scopul de a creia un fond de această natură, pentru scóla noastră gr. ort. din loc. —

Reuniunea această încă la începutul ei a fost ajutată cu fapta și cu cuvêntul din partea atot ce e român. — Cu deosebire însă trebuie să mulțamim D-lui Constantin Cimponieriu vice-notariu comitatens, — carele sciú se planteze ideia solidarității în membrele acestei reuniuni prin un product de mână al seu și donat acestei reuniuni. —

Acest cap de operă, lucrat pe sticla din pêrul fiește careia membre fundătore înfășișază biserica și scóla, — va să Ȑică acele 2 puncte principale, cătră care trebuie să ne îndreptăm totă atențiunea, — servese de emblemă a reuniunii, — și de câte ori 'l privim ne înprosătează în memorie scopul cel salutariu carele, 'l urmăm și ne dă curagiul ca să nu cruțăm nici un sacrificiu pentru ajungerea lui. —

Primescă deci Dl Const. Cimponieriu din partea reuniunii cea mai adâncă mulțamită și faptul D-lui servescă de exemplu și pentru alții. — Făgăraș, în 8 Aprilie 1878.

* (Conchiăm are). Conform §-lui 30 din „Statute“ prin această se conchiama adunarea generală a reuniunii învêțătorilor rom. ort. din diecesa Aradului pe 20 Aprilie (joi după ss. pasci) an. cur. în Arad în institutul pedag. teol. la ora 2 după mēdădi.

Președintiă comitetului.
Aureliu D. Roman,
secretariul reuniunii.

* (Recunoscintiă publică). Mai multe pré onorate dame și domni atât din Cernăuți cât și de la țară ne trimeseră prin tot timpul închisorei noastre politice — incușițiunile de unspră-dece septămăni atâtea semne și gagiuri de caritate umană și simpatiă națiunală, că nóa prin neîntreruptele acele manifestări de amabilă și generosă compătimire ni se ușură și ni se alină sórtea noastră în modul cel mai duios și mai consolătoriu.

Ne simțim deci cât mai cu sânțeniă obligați, astădi, după scăparea ne de o eventualitate și mai gravă ce ne amerința, să esprimăm respective lor pré onorate dame și Domni și anume pentru acea din partea-le situațiunii noastre din acel period atât de distins și de marinimos probata nobleță a consimțemintelor Domnielor Sale, cea mai profundă și totodată și nici când finivera noastră grațitudine și recunoscintiă!

Cernăuți, finea lui Faur 1878.

Fostii „Arborosani“.

Cyprian Porumbescu, Zaharia Voronca, Constantin Morariu, Oreste Popescu, Eugeniu Seretian.

* (Programa) ședinței publice literarie arangiende din partea societății „Petru Maior“ la 29 Apriliu 1878 în localitatea propriă (strad. vațiu Nr. 12).

1. Cuvênt de deschidere de presid. I. Vulcan. 2. „Criteriul naționalităților“ disertațiune, de Gregoriu Pletos, — ascult. de filos: 3. „Coriolan“ poesiei de I. Grozescu, dechemată de Ales. Michailoviciu — tehnic. 4. „Despre frumos“ disertațiune, de Lazar Petroviciu, ascult. de filos. 5. „O schiță din viața modernă“ disert. de I. Trăian Popu — jurist. 6. Cuvênt de închidere, de Drnd. A. Dimitrean, — v. președinte. — Începutul la 4 ore p. m.

A. Dumitreanu,
v. președinte.

I. Barzulu,
secret. ad hoc.

* (Têrgul de vite la Sibiiu oprit!) Pe basa raportului comisiei pentru pesta bovină, magistratul orașului Sibiiu a oprit în total têrgul de oi, ce era să se țină aici dela 23—29 Aprilie, de asemenea și cel de bovine, care era să se țină în 29, 30 Aprilie și 1, 2 Mai. Tot de odata magistratul a dispus, că pe întreg hotarul orașului, comunicația cu vite cornute este oprită.

* (Pesta bovină în Șelimbër lângă Sibiiu). Sâmbătă în 19 Aprilie un locuitor din comuna Șelimbër a făcut arătare oficiului comitatens, că în grajdul seu au murit repede 4 boi. Oficiul comitatens a dispus la moment esmiterea comisiei permanente la fața locului spre constatarea faptului. Într'acea au mai murit tot acelu locuitor 3 vite cu córne. Comisiunea sosită la fața locului, a dispus ciomăgirea tuturor vitelor ce se aflau în grajd în număr de 20. În Ȑiua următoreă, Duminecă, comisieiunea a întreprins secțiunea cadavrelor și a constatat, că cele 7 vite cădute au avut pesta-bovină, iar din cele 20 ciomăgite numai 2 au fost infectate de bolă. Îndată comisieiunea a dispus izolarea completă a curții, unde au erupt pesta bovină. Până la momentul când scriem aceste (luni sara) nu s'a mai ivit nici un cas de mórte sau de infectare.

Calamitatea pestei-bovine lovesce greu pe poporul nostru țeran mult cercat!

* (Cine a eliberat pe Slavi?) — Într'o societate distinsă din Constantinopol s'a pus de curênd această întrebare, vorbindu-se și despre misiunea Angliei și a Rusiei în Orient. Rusia, a Ȑis un personagiu diplomatic, care era de față a eliberat pe Slavi. Acum Anglia vrea să elibereze pe Greci. Dar, esclama înfuriat, un turcare se afla în acea societate: „Pe noi cine ne va elibera?“ „Voi nu trebuie să fiți eliberați“, răspuse glumind la amarul turcului unul dintre asistenți, „pentrucă a-ți arêtat că în Europa nu sânteti buni decât legați.“ „R. L.“

* (O crimă oribilă în Bucuresci). Jurnalele de acolo ne istorisesc faptul în următorul chip:

Junele Moriț Staadecker, fratele dlui W. Staadecker, comisionar din Strada Germână, ceruse acum cinci ani de socie pe d-șóra Rachel Stern, sora sociei celui din urmă (W. Staadecker). Neconvenind familiei din diferite motive, mai cu samă că d-șóra Rachel n'avea nici 17 ani, rudele ei nu consimțiră la dorința acestui june. Atunci el, ajutat de fratele lui cel mare, adică de d. W. Staadecker, se duse în străinătate, trei ani la Paris și doi ani la Viena unde lucră în nisce case de comerciu.

Nemulțamit de poziția sa, ceru în luna trecută fratelui său ca să i înlesnescă întorceră la Bucuresci, dândui ocupație în comptuarul seu. Fratele său se și conformă dorinței lui și i trâmise o sumă de bani pentru a se puté desface de angajamentele lui și a veni la Bucuresci.

Luna trecută, junele M. Staadecker revine în Bucuresci, pe de o parte, pentru a îmbrășișă cariera în vederea careia se pregătise în străinătate, pe de alta, pentru a se căsători cu dilecta sa, fidanțată lui de acum .... cinci ani (?) care-i jurase credință, și carei el păstrase neatinsă promisiunea dată.

Dar vai! dilecta sa, forțată de părinții ei, încheiasă legătura de căsătorie cu altul, și mâna făgăduită lui acum cinci ani.... aȐi aparținea altuia.

La această noutate, imaginațiunea junelui se aprinde, rațiunea i se întunecă, numai inima bate, dară cugetarea i nu mai pote funcționa. — El ia un pumnal, îl pune în busunar, merge în strada Șelari unde credea că va găsi pe dilecta sa, fidanțata inimei sale; o și găsesce din nenorocire la o rudă a sa; se apropie de dênșă; îi reamintesce ultimele momente ale plăcerii sale, și terminând... cu un val pe ochi, cu mâna crispată, avênd bușele palide și vocea în-

cată, înfige de șapte ori pumnalul în sinul aceleia ce trebuia să aparție lui, după cum i promisese.... acum cinci ani!

La țipetele victimei, sorora ei alergă. Dar și acesta se depărtează, avându-și mâ-nile create de pumnalul ucigașului.

Ea cade de teróre la vederea sângelui, dar ucigașul, lăsându-o pe această, vede că întâia victimă e mórta cu desăvârșire. Atunci junele se culcă pe sinul ei, și acolo, înfingânduși de trei ori spre direcțiunea inimei, același pumnal, vâpsit de șângele fidanțatei sale din 1873, era să respire, pentru ultima óră, pe buzele deja livide ale dilectei sale, copilă, a carei suveniru îl susținuse cinci ani în străinătate.

Dar, destinul nu voi să i reserve astă ultimă favóre: de a muri împrennă cu aceea pe care o iubise atât de mult!

Ranele i sânt grave; el a fost condus la spitalul Colței, de unde, pote în curênd va urma pe victima sa.

* („Peneș Curcanul“ în „Allgemeine Zeitung“ din Augsburg). Cetim în acest Ȑiar însemnat următorele: „Fóia nemțescă „Epoche“ din Bucuresci a publicat eri o traducere fórte nimerită a epopeei române „Peneș Curcanul“, în care se slăvesc faptele eroice ale dorobanților români în decursul resboiului din urmă. Poesia este compusă și esecutată de Alexandri, cel dintăiu poet al Românilor cu cunoscuta-i măestrie și genialitate; dar și traducerea poesiei în limba germână merită totă recunoscintiă, de-órece satisface problemei grele a reproduce caracteristica poesiei române și modul popular în scriere a lui Vas. Alexandri, în versuri germâne sonore și elegante. Mai adaug, că am aflat din întemplantare dar din isvor sigur, că traducătoreă norocósă și desteră a acestei poesie nu este altcineva decât Dómna României Elisabeta, care se bucură de un deosebit dar poetic, ce ș'a și aflat espreșiunea în numeroșe poesii originale. Durere aceste poesii nu sânt publicate nici chiar anonime.“

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARA.

Studii ermeneutice.

V.

Statorirea textului.

(Urmare).

Statorirea textului se face cu ajutorul codicelor, a traducerilor vechi și a s. s. părinți;*)

a) Codicele. Atât pentru Testam. vechiu (LXX), cât și pentru Testam. nou avem sute de codice, dar fórte puține complete. Ce privesce auctoritatea acestor codice servese ca regulă generală următoreă: cu cât un codice e mai vechiu cu atât e mai vrednic de cređământ, și de aci: nu numărul codicelor este normativ, ci vechimea lor. Acesta însă este regulă generală, care și are esceptiile sale.

Când cele mai vechi codice, ca Sinaiticus, Vaticanus etc. se contraȐic, sântem siguri că numai unul pote avé drept. A órea se întemplă însă de n'are nici unul textul autentic, chiar și în casuri de consonanță. Acesta provine de acolo, că au fost copiate de pe copii sau cu una și aceeași eróre sau cu erori diferite. De altă parte Codice cari s'au scris mult mai târȐiu decât cele mai vechi (cele mai vechi CC. le avem din vêcul al 4 și al 5-lea ca Sinaiticus, Vaticanus, Alexandrinus)

*) Constantinus de Tischendorf. *H palatia diatichē kata tous ebdoumōnōta*. Editio quinta 1875. Tom. I. Proleg. pag. LV: Constat tria instrumentorum criticorum genera esse, codices Graecos, versiones antiquas, patres aliosque scriptores veteres. Haec tria genera omnia summo studio ac labore in rem criticam convertenda sunt, sed maxima prae reliquis auctoritas est ipsis graecis codicibus.

comparate cu traducerile vechi și ss. Părinți, ne arată erorile codicelor vechi. Ele (codicele mai nouă) au fost copiate de pe Codice cari conțineau textul autentic, dar cari în decursul timpului au fost nimicite.

Astfel vedem, că în ce privesc auctoritatea CC. trebuie să fim cu mare precauțiune întru statorirea textului: să nu ne încredem necondiționat celor mai vechi CC. ci să le combinăm și cu de cele scrise mai târziu. Pre acestea toate avem să le comparăm cu

b) Traducerile vechi. Cele mai vechi traduceri afară de LXX, cari ne pot servi ca mărturie la statorirea textului, sînt: traducerea latină numită Itala, din vécul al doilea, cea sahidică, coptică și basmuriică din vécul al treilea sau al patrulea, cea etiopică și gotică din vécul al patrulea și cea armenică din vécul al cincelea. *) Aceste înse numai ca mărturie de a două mână, fiind în parte traduceri defectuoase și libere. De aceea nu se iau în considerare atât la statorirea cuvintelor singuratică, cât mai mult cu respect la construcții sau percope, ori cărți întregi.

Un mare pond se pune cu dreptul pe

c) Ss. Părinți. Întru cât se poate face întrebuințare de auctoritatea Ss. Părinți, se face numai față de esegeți, ca Origen și Chrisostom. Ceialalți Ss. Părinți în citatele lor nu citază verbal, ci după memorie. Și întru cât și aceștia se pot folosi la statorirea textului, privesc numai dicerii sau partii, nu însă și cuvinte singuratică. Să ilustrăm prin un exemplu. Partia despre femeia adulteră din Ioan 7, 53—8, 11. lipsese în o mulțime de C.C. ca Sin. Vat., și nu e tractată de Chrisostom, de unde se conchide că e neautentică. Acestei păreri i vin întru ajutoriu pre lângă C.C. mai multe versiuni, lipsa ei la Origen și trecerea ei cu vederea de mai mulți Ss. Părinți. Dar pentru autenticitate sînt nu numai o mulțime de C. C., ci chiar versiunea cea mai veche Itala, este amintită de Chrisostom **, ér Angustin ne spune și cauza pentru care încă de la început s'a lăsat afară ***).

Numai după ce cu aceste ajutoare am ajuns la statorirea textului, putem purcede la esplicare. Aci e de însemnat, că, chiar edițiile cele mai bune, ca Tischendorf, încă nu trebuie privite ca perfecte, ci fiind cu rezervă, să căutăm totdeauna a ne convinge prin scrutări proprii.

Mai avem încă un cuvânt exclusiv asupra Test. vechiu. Scriitorii Test. vechiu, afară de înțelepciunea lui Solomon și III Macavei, au scris în limba evreică sau chaldeică. Textul grec (LXX) este traducere, și pelângă tot prețul lui cel înalt trebuie să recunoștem, că cuprinde o mulțime de erori, ce provin parte dela traducători, parte dela copiatorii textului grec. Cartea Iov spre es. este așa de greșit tradusă, încât fără ajutoriul textului evreesc ne rămâne în mare parte neînțelesă. De aci esegetul nu se poate mărgini numai pelângă LXX, ci are să recurgă și la textul primitiv. Acesta cu atât mai vértos, cu cât biserica noastră, în prevederea defectelor din LXX, nu a sancționat formal această versiune, precum a făcut de es. bise-

*) Const. de Tischendorf l. cit.

**) Hom. 61 in Ev. Ioannis ed. Montf. pag. 415.

**) De adulterinis conjugii (Tom. VI. lib. II. pag. 407 — Venetiae MDCCXXXI): „Sed hoc videlicet infidelium sensus exhorret, illa ut nonnulli modicae fidei vel potius inimici verae fidei, credo metuentes peccandi impunitam dari mulieribus suis, illud quod de adulterae indulgentia Dominus fecit, auferent de codicibus suis.“

rica apusénă cu versiunea numită vulgata. *)

Când vorbim însă de text, nu trebuie să perdem din vedere un lucru de căpetenie pentru eseget: limba. Precum nu ne putem închipui o carte fără text, așa nu pôte fi vorba de text fără limbă. Ca să putem înțelege textul unei cărți, este prima condiție, sine qua non, să cunoștem limba, în carea s'a scris cartea, limba textului. Acesta si despre Bible.

Textul, atât din LXX, pre care după us l folosim ca autoritativ, cât și din originalul Test. nou este grecesc. Așa dară esegetul trebuie să cunoască înainte de toate limba grecă. — Este însă deosebite între limba grecă, precum o aflăm în autorii clasici, și limba grecă din Bible. În urma supremației macedoniene, pelângă dialectele de până aci, se amestecă în limba grecă, ba o predominesce cel alesandrin, formând limba numită *κοινή διάλεκτος* (limba vulgară). În acest dialect e tradus Test. vechiu și scris Test. nou. În Bible însă pelângă acest dialect, aflăm un colorit cu totul străin limbii și fraseologiei elene, adică o mulțime de evreisme. Fraseologia semitică este îmbrăcată în cuvinte grecesci. Acesta este nu numai în Test. vechiu, unde traducerea strict verbală a trebuit să ia această față, dar chiar și în Test. nou, a cărui limbă este cea elenă, și ai cărui scriitori în mare parte au cugetat jidovesce și scris grecesc. Astfeliu numai acela pôte înțelege pre deplin Biblia, care cunoște fraseologia evreică.

(Va urma).

*) Concil tridentin Sessio IV din 8 April 1546, decretum de ed. et usu s. s. librorum ... „Sacrosancta Synodus ... stultit et declarat, ut haec ipsa vetus et vulgata editio, quae longo tot seculorum usu in ipsa ecclesia probata est in publicis lectionibus, disputationibus, praedicationibus et expositionibus pro authentica (!) habeatur, at ut nemo illum rejicere quovis praetextu audeat vel praesumat.“

Oferte pentru rănii din România.

Colectantă: Iudita Măcellariu în Sibiu.

A. In bani:

Dela dna Iosefina Stezariu din Sibiu 2 # = 11 fl. 50 cr.

Transportul sumei din colecta XXXIX publicată în Nr. 29 al „Telegr. Rom“ cu: 3242 fl. 26 cr. și 3080 lei 30 bani.

Suma tot.: 3253 fl. 76 cr. și 3080 lei 30 bani.

B. In obiecte:

1. Tot dela dna Iosefina Stezariu, 3 kil. 10 dgr. scame fine și 4 fași.

2. Dela dl Iosif Sterca Șuluțiu jude la tribunalul reg. din Sibiu: 200 exemplare din opuscul seu intitulat „O lacrimă ferbinte“ cu preț de 40 cr. de exemplariu despre care se va da ratiociniu după ce toate se vor distribui.

Ofrande pentru soldații români rănii, primite de subsemnatul din comuna Turcheș (Săcele) prin parochul N. Soiu, Anastasie Barsan și N. Iuganariu și trimise prințului Dimitrie Gr. Ghica, președintele „Crucei roșie“ la București.

Diamandi I. Manole.

Nicolae Soiu, paroch 10 franci, George I. Căciulă, epitop 21 fr., Nicolae I Iuganariu 20 fr., O femeie bătrână Susana 20 fr., Ioan Pascu Căciulă, primar 10 franci, Ioan David Căciulă 5 fr., Ioan Sulica 5 fr., Manea Cazac 5 fr., O femeie bătrână Ecaterina 2 fr. 33 bani, Iulius Tautsch 5 fl., Ioan Buzescu 10 fr., Constantin Papuc 5 fr., Radu M. Odaru 6 fr., Dimitrie Bercu 6 fr., Anastasie Barsan 2 fl., Nicolae Gottof 2 fl., Iosif Oniciu 1 fl.

Suma: 125 franci 33 bani și 10 fl.

Din comuna Ighiu prin doamnele Ecaterina Moldovan și Elisabeta Florescu:

George Istrate 1 fl. 60 cr., Ana Maesim, preotésă 1 fl. 50 cr., Nicolau Florescu 1 fl., Ariton Pop 1 fl., Ioan Pop 1 fl., Georgiu Pop 1 fl., Vasiliu Andrea, preot 1 fl., Aureliu 1 fl., Ecaterina Moldovan 1 fl., Ioan

Maesim, preot 1 fl., Ioan Medrea 1 fl., Ioan Florescu 1 fl., Nicolau Maesim 1 fl., Biserica gr. cath. 1 fl. 4 cr., Biserica gr. or. 1 fl. 38 cr., Teria Rada 50 cr., Nicolae Kreivean 50 cr., Andronic Istrate 30 cr., Ioan Moldovan 20 cr., Nicolau Dobo 20 cr., Ilie Anghel 20 cr., Ilie Halali 20 cr., Vasilie Giurgiu 15 cr. cr., George David 20 cr., Veronica Florescu 50 cr., Dimitrie Sava 20 cr., Ioan Bocșa 20 cr., Nicolau Sava 20 cr., Ioan Moisa 20 cr., Nicolau Hada 40 cr., Nicolau Anghelu 30 cr., Stefan Anghel 10 cr., Thiron Dobo 10 cr., Visalom Farau 10 cr., Georgiu Farau 10 cr., Anghel Coste 10 cr., Ilie Radu 10 cr., Heronim Flesia 20 cr., George Tiengiu 10 cr., Paraschiva Trutia 10 cr., Maria Burba 10 cr., Gligor Dahaleanu 10 cr.

Suma 22 fl. 37 cr. v. a.

Din comuna Biertan prin parochul Teodor Avram:

Teodor Avram paroch 1 fl., Maria Avram 30 cr., Romulus Avram 20 cr., Ioan Avram 50 cr., Patrichiu Florea 1 fl., Vecinătatea d. s. Patrichiu Florea 50 cr., Vecinătatea d. s. Nicolau Bozoșan 50 cr., Vecinătatea d. s. Mihaile Dan 1 fl., Vecinătatea d. s. D. Moldovan 1 fl. 50 cr., Vecinătatea d. s. Ioan Burnete 1 fl., Fondul reuniunii femeilor 58 cr., Melchisedec Florea 10 cr., Andreiu Florea cantor 15 cr., Iosif Stochirian 50 cr., Zaharia Moldovan 30 cr., Mariuța Moldovan 20 cr., Simion Burze 25 cr., George Candea 5 cr., Nicolau Stochirian 4 cr., Zosim Bozoșan 5 cr., Nonic Bortan 4 cr., D. Moldovan 5 cr., Gavriela Florea 40 cr., Savata Lazar 2 cr.

Suma: 10 fl. 23 cr. v. a.

Prin dl A. Horsia de la românii din comuna Sigișora și 18 comune din giur în bani, suma 207 florini și în obiecte 1 ladă, greutate 96 chilograme.

I. Din Sigișora: A. Horșa 15 fl., Zacharia Boiu protopop 2 taleri în argint, Ioan Sandru 5 fl., Erofiteiu Gheaja 1 fl., Basiliu Cerna 2 fl., Zacharia Pușariu 2 fl., Ioan Crișan 1 fl., Ioan Ganea, preot 2 fl., Nicolau Babeș 1 fl., Demetriu Perța 3 lei în argint, Nicolau Doctor, paroch 1 fl., Zacharia Ganea 1 fl., Teodor Dan, student 1 fl. în argint, D. V. Moldovan 2 fl., Dumitru Boiu 5 fl. —

Suma 38 fl., 2 taleri, 3 lei și 1 fl. în argint (argintul laolaltă 7 fl.), preste tot 45 fl.

II. Din Sigișora: Ioana Boiu, protopresbiter, 2 fl. și 3 lepedeie, Ioana V. Moldovan, preotésă, 2 cămași nouă, veduva Maria Ciceiu, invet. 2 ismene, Zaharia Ferezan 20 cr., Ana Timariu 5 cr., G. Cătană 20 cr., veduva Elena Ilea 10 cr., veduva Maria Filip 1 cămașă, Sofia Comșa 20 cr., Flóre St. Ciuleiu 20 cr., Nicolau Homorodian 20 cr., Zacharia Moldovan 1 cămașă și un metru pânză, George Almășan 10 cr., Sofia Ghișcașan 10 cr., George Hedrea 10 cr., Petru Chiorean 1 cămașă, Ioan Chelemen sen. 20 cr. și 2 cămași, Dumitru Muntean 20 cr., Teodor Dragomir 10 cr., Nicolau Dămian sen. 10 cr., și 1 cămașă, Nicolau Dămian jun. 10 cr. și 78 centimetre pânză, Elisa Pupză 10 cr., Maria Medrea cr. 20. și 1 metru pânză, Nicolau Purențiu 10 cr. și 1 cămașă Stefan Dragomir 20 cr., Iacob Muntean 30 cr., Georgiu Cămpăan 20 cr., George Tărăsuț 10 cr., Stefan Comanicu 10 cr., Flóre Ciuleiu 10 cr. și 1 ismenă, Elia Solomon 10 cr., Stefan Ferezan 10 cr. și 2 cămași, Stefan Coroianu 20 cr., Stefan Moldovan 30 cr. și 2 metre pânză, Georgiu Mosora 30 cr., Ioan Simeriu 20 cr., Nicolau Giangalau 10 cr., Vasiliu Staieriu 20 cr., Michail Staieriu 20 cr., Georgie Hedria 20 cr., Lazar Parchirie 10 cr. și 1 metru 56 centimetre pânză, Georgiu Tomuleț 20 cr., Lazar Moldovan 20 cr., Michaila Ferezan 10 cr. 1 cămașă, Stefan Gheimen 20 cr., Zach. Sioneriu 20 cr., Ioan Gheja 30 cr., Ioan Ciovică 20 cr., Ioan Timariu 30 cr., Zacharia Staier 20 cr., Ioanichiu Toma 20 cr., Nicolae Gavrilă 20 cr., Stefan Gavrilă 20 cr., veduva Sinifta Căzan 10 cr., Ioan Caesar sen. 10 cr., Petru Manta 20 cr., Ioan Colceriu 20 cr. și 1 cămașă, veduva Ana Filip 20 cr., Stefan Foltin 1 1/2 metre pânză, Lazar Boian 10 cr., Teodor Irimie 10 cr., Elena Sioneriu 10 cr., Dumitru Muntean 20 cr., Vasiliu Oltean 15 cr. și 1 cârpă, Verona Saieșan 10 cr., Zacharia Tornea 20 cr., 1 1/2 metr. pânză, Elia Suchierca 20 cr., Pavel Rupean 20 cr. și 1 cămașă, Ioan Homorozan 20 cr., Elia Ferezan 20 cr., Ioan Sioneriu 10 cr., Stefan Bărbat 15 cr., Nicolau Bărbat 10 cr., Ioan Saieșan 30 cr., Nicolau Pasc. Moldovan 20 cr. și 2 metr. pânză, Michail Moldovan 20 cr. și 1 metru. pânză, Stefan Pasc. Moldovan 20 cr.

III. Din Ferihaz: Maria I. Ganea preotésă 15 coți pânză, 20 dgr. scame de in, servete de in; Pavel Neagu 30 cr., Toma Lopa 10 cr., Zacharia Candea 20 cr., Maria Ciuleiu 1 cot pânză, Ioana P. Varvara 1 cămașă, Maria Barzea 2 1/2 coți pânză,

Maria Stojan 2 coți pânză, Maria N. Fulica 4 cr., Ana Achim Hulpoiu 1 cot. Maria Moise Radu 3 cr., Sofia P. Fulica 5 cr., Maria Capeta 5 cr., Ana G. Șerban 5 cr., Sofroniu Neagu 10 cr., Nicolae Ovesea 5 cr., Mihaila Hulpoiu 10 cr., Maria Candea 2 coți pânză, Ioan Lopa et socia 3 coți pânză, Rachira Lupea o cămașă, Elena Lupea 1 1/2 c. p., Ioan Pintea 10 cr., și 1 cămașă, Elena I. Pintea 7 cr., Ioan N. Pacala 1 c. p., Aughiliua Pacală 5 cr., Nicolau Tenea 10 cr., Pavel Tenea 10 cr., Michailă Șutea 10 cr., Maria Anania Morariu 1 1/2 cot pânză, Pavel Barsan 5 cr., Maria Pavel Pintea 2 coți pânză, Ana Z. Pintea 1 ismauă, Iuliana Teutsch 1 lepedeu și 1 sac, Maria N. Draguș 1 cam., Maria Z. Rujoiu 1 cam. și 1 ismană, Ana T. Suciua 1 1/2 cot pânză, Sofia G. Radu 1 cam., Elisa Samuel Roth 10 cr., Ioan P. Neagu 1 c. p., Elisafta St. Suciua 5 cr., Virsavia I. Petru 10 cr., Paraschiva M. Petru 10 cr., Ana I. Baciu 10 cr., Maria P. Tenea 10 cr., Maria P. G. Pintea 10 cr., și 1 ismană, Nicolau G. Pintea 1 ismană, Flóre I. Cionta 10 cc., Ana M. Lopa 5 cr., Viróna I. P. Ovesa 3 c. p., Maria Grozea 5 cr., Maria G. Șutea 10 cr., Maria Robu 4 cr., Ioan Maria 10 cr., Ioana E. Maria 5 cr., Ana P. Maria 5 cr., Ana Dilbea 3 c. p., Toma Onu 5 cr., Ioana T. Rujoiu 1 cam., Sofia G. Damian 2 1/2 c. p., Pavel Rujoiu 6 cr., Elena E. Rujoiu 1 servet, Ioan Bardașu 20 cr., Verona și Iustina Neagu 3 c. p., Flóre I. Neagu 2 1/2 c. p., Ana I. Baciu medior 2 c. p., Salomia Cionta 10 cr. și 1 cam., Ana I. Baciu sen. 1 stergar, Ana G. Baciu 10 cr., Ioana N. Bârsan 1 cam., Ioana N. Micu 2 coți pânză.

Bursa de Viena

din 6/18 Aprilie 1878.

Împrumutul naț. 5% (argint)	65 15
Împrumutul de stat din 1860	411 25
Ațiuni de bancă	793 —
Ațiuni de credit	213 80
Argint	106 35
Galbin	5 75
Napoleon d'aur (poli)	9 73
Valuta nouă imperială germană	59 95

Economic.

Sibiu, 19 Aprilie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 9.10—10.10; Grâu sēcără, fl. 7.90—8.70; Sēcără, fl. 6.60—7; Orz fl. 6.—; Ovės fl. 3—3.40; Cucuruz fl. 6.30—6.70; Mălaiu fl. 7; Cartofi fl. 2.75—3; Sēmēnă de cănepă fl. 9—1.10; Mazere fl. 9.50; Linte fl. 13.—; Fasole fl. 8.50; Făină fl. 7.50; Slănină (clisă, lard) pro 50 chilo fl. 35; Unsore de porc fl. 30.—; Luminări de seua pro 50 chilo fl. 30.—; Seua de luminari fl. 26.—; Săpun fl. 22.—; Fēn pro 50 chilo fl. 90—1.10; Cănepă fl. 28—30; Lemne vértose de foc pro metru cubic fl. 3.20; Spirit pro grad 52 1/2—75 cr.; pro chilo: carne de vită 30—38 cr.; Carne de vițel 36—40 cr.; Carne de porc 40—44 cr.; ōue, 10 de 20 cr.

Avis on. nostri abonanti:

La numerul acesta adaugem un prospect despre „Resbelul oriental“ de dd. prof. Alessi și Popu, editura lui Paul Cieslar în Graz.

Nr. 34/1878.

CONCURS.

În înțelesul înaltei ordinațiuni a Preamăritului Consistoriu archidiece-san din 20 Octobre 1877 Nr. 2650 se escrie prin acesta concurs pentru parochia gr. or. de clasa III din Cristis în protopresbiteratul tractului Turdei inferioare comitatul Turda-Arieș, cu terminul până la 7 Maiu a. c.

Emolumentele sînt:

1. Agri pentru sēmănatură cu cucuruz de 5 ferdele mici, — agri de sēmănatură de tōmnă de 30 ferdele mici.
2. Edificiile necesarie tōte.
3. Fēnaț de 8 cară fēn și 2 otavă. Cemeteriul din jurul bisericii.
4. Cănepiști două, una de 262 □ alta 500 □ curechiște 100 □.
5. a) Drept de pășunit pentru 4 vite cunute în conținut.

b) De fie-care fum una litră de cucuruz sfărmat.

c) Stola epitrafilului usuată, din acestea trei din urmă terțialitatea a cantorelui de sub a), b), c).

Doritorii cari voiesc a ocupa această stațiune au a-și așterne suplicile lor, conform legui instruate la subscrisul până la terminul sus amintit.

Agărbiciu 27 Martie 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial.
Simeon P. Moldovan m/p.
3—1 protopresbiter.